

โครงการ

การวิจัยและนวัตกรรม
เพื่อแก้ไขปัญหาคนจน
อย่างเบ็ดเสร็จและแม่นยำ

หน่วยบริหารและจัดการทุน

ด้านการพัฒนาระดับพื้นที่

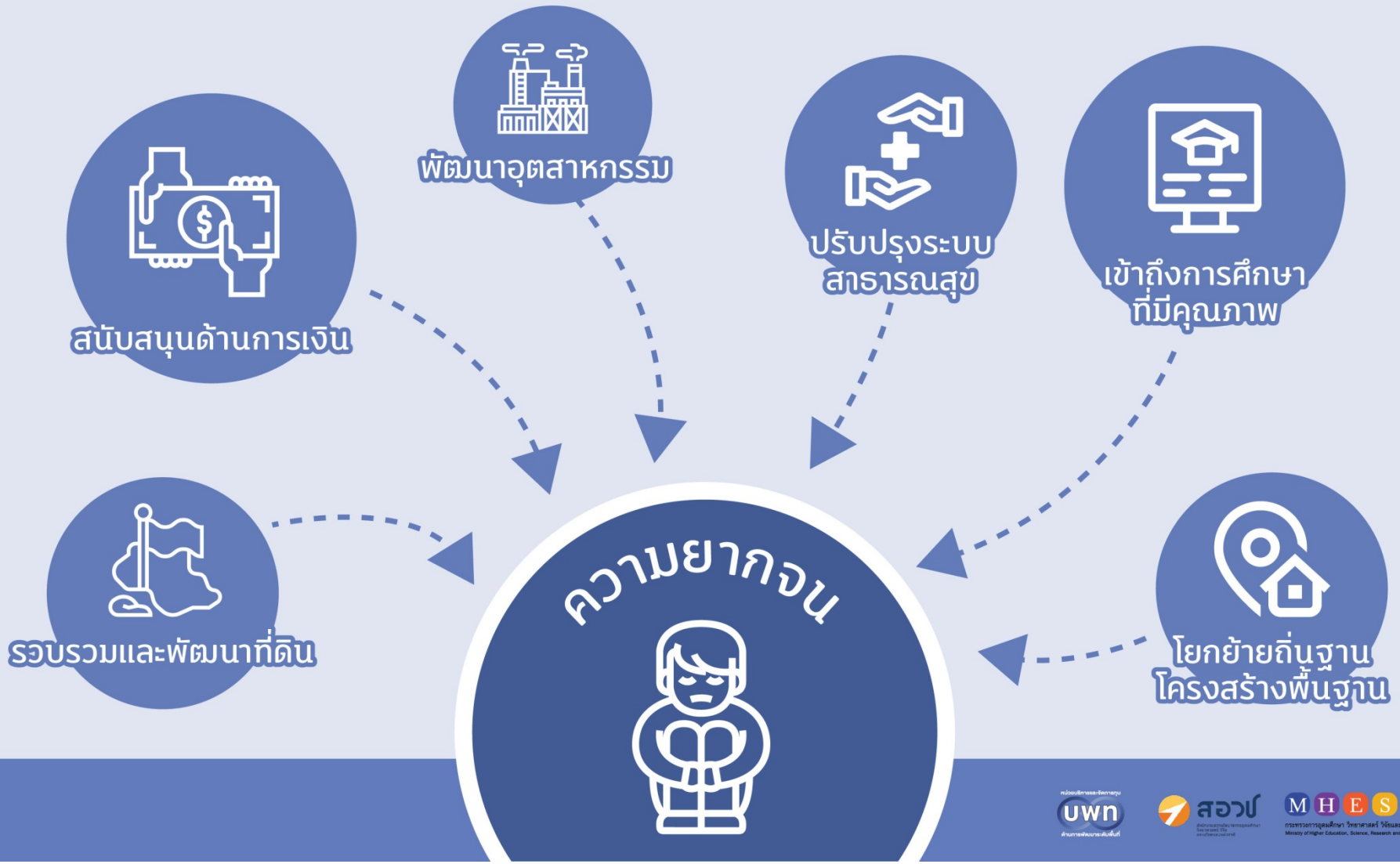
สอวท

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรมแห่งชาติ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

มาตรการหลักในการขจัดความยากจนแบบตรงเป้าหมาย : กรณีศึกษาประเทศจีน

การวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาคความยากจน : กรณีจีน

การวิเคราะห์เชิงบริบท

- Q 1) จับประเด็นสำคัญ
- Q 2) วิเคราะห์เชื่อมโยง
- Q 3) หา Entry Point

ที่มา : .....

การวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาความยากจน : กรณีจีน

ขั้นที่ 1
นโยบายระดับประเทศ

(นโยบายต่อเนื่อง)

- ค.ศ.1980 : ตั้งคณะกรรมการ**ขจัดความยากจน**
- ค.ศ.2013 : นโยบาย**ขจัดความยากจน** (มีเป้าหมายขจัดความยากจนในปี 2020)

ขั้นที่ 2
เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

- **ทำสำมะโนครัว** เรือนยากจน
- **สำรวจข้อมูลพื้นฐาน** โดยละเอียด

ขั้นที่ 3
ลดพื้นที่ระบุปัญหา

- จนท.รัฐ 15 % เกาะติดครัวเรือน ต่อเนื่อง 3 ปี **เพื่อศึกษาปัญหาก่อน**พัฒนาโครงการของบ
- **มีวิชาเลือกแบบมีหน่วยกิต** ที่ให้นักศึกษาเข้าไปแก้ปัญหในพื้นที่

ขั้นที่ 4
ขับเคลื่อนโครงการ

- มีกลไกให้ภาคธุรกิจมีบทบาทในการ**พัฒนาพื้นที่อย่างเป็นธรรม**

ขั้นที่ 5
ติดตามประเมินผล

- รัฐบาลท้องถิ่น**ประเมินสัดส่วนคนจน**ในพื้นที่
- **รายงานกับ กกก.ชาติ** ผ่านรายงานประจำปี

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาคความยากจน

1. วิเคราะห์:

หาต้นเหตุของปัญหาและ
ส่งต่อสู่การช่วยเหลือ

(รัฐ, เอกชน, ประชาสังคม)

2. ลงทุน:

แก้ปัญหารายบุคคลและครอบครัว

เชื่อมต่อบริการสวัสดิการ

สร้างการเรียนรู้

เกิดทักษะ

จัดการชีวิตได้

ระบบสารสนเทศคนจนของไทย

“Thai People Map and Analysis Platform : TPMAP”

ผู้พัฒนา

- NESDC

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
Office of the National Economic and Social Development Council

- NECTEC

a member of NSTDA

ศักยภาพ

- **จำแนกคนจน**ถึงระดับตำบล
- **ระบุปัญหาความยากจน**ในระดับบุคคล - ครัวเรือน - ชุมชน - ท้องถิ่น - จังหวัด - ประเทศ และ รายประเด็น
- **ใช้ออกแบบนโยบายและโครงการ**แก้ปัญหา

จุดอ่อน

- **ไม่เชื่อมโยง**กับระบบความช่วยเหลือภาครัฐ - เอกชน - ประชาสังคม
- แสดงข้อมูลได้ แต่**ไม่มีกระบวนการวิเคราะห์หรือส่งต่อข้อมูล** เพื่อให้เกิดทางเลือกหรือโอกาสในการแก้ปัญหารายบุคคล
- **ยังไม่มีองค์กรรับผิดชอบ**ปัญหาความยากจนระดับพื้นที่

กรอบแนวคิด

เป้าหมาย

สร้างระบบและโครงสร้างการแก้ไขปัญหาคณจณด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์

1. ระบบการคัดกรองและช่วยเหลือคนจนอย่างเบ็ดเสร็จและแม่นยำ (Personalize Poverty Alleviation) และระบบข้อมูลขนาดใหญ่คนจนที่เชื่อมต่อกับระบบความช่วยเหลือภาครัฐ เอกชนและประชาสังคม

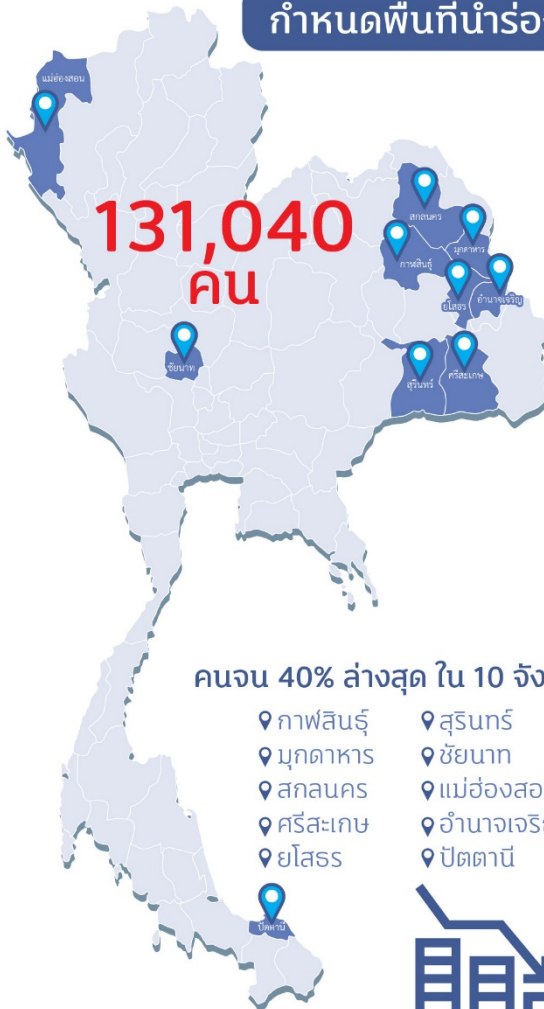
‘พัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาคณจณ
ภาคครัวเรือนจากการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต’

2. วิเคราะห์รูปแบบปัญหาคณจณกลุ่มเป้าหมายและนำไปสู่การสร้างโมเดลความช่วยเหลือรายบุคคล (Case Management) : เบ็ดเสร็จ – แม่นยำ – ยั่งยืน

‘พัฒนาโมเดลการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพและ
เพิ่มทักษะการดำรงชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาคณจณในคนจน
กลุ่มเป้าหมาย 10 จังหวัดยากจน’

ระบบการแก้ไขปัญหาคความยากจนอย่างเบ็ดเสร็จและแม่นยำ (Personalize Poverty Alleviation : PPA)

กำหนดพื้นที่นำร่อง

คนจน 40% ล่างสุด ใน 10 จังหวัด

- กาฬสินธุ์
- สุรินทร์
- นุกดาหาร
- ชัยนาท
- สกลนคร
- แม่ฮ่องสอน
- ศรีสะเกษ
- อำนาจเจริญ
- ยโสธร
- ปัตตานี

20% บน กลุ่มเป้าหมาย

จากข้อมูลลูกหนี้ รกส. / กองทุนหมู่บ้าน

Big Data

พฤติกรรมกรรมการดำรงชีวิต

วิธีการใช้เงินก่อให้เกิด Productivity

Identify ปัญหา

คนจนมีทักษะการดำรงชีพ

ระบบช่วยเหลือคนจนเพื่อสร้างการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต

ระบบติดตามครัวเรือนยากจนแบบประคบตัว (Personalized Poverty Alleviation)

20% ล่าง กลุ่มเป้าหมาย

TPMAP

คนจนใน 5 มิติ	จำนวน (คน)
1. การศึกษา	355,593
2. สุขภาพ	198,263
3. ความเป็นอยู่	192,489
4. รายได้	373,942
5. การเข้าถึงบริการภาครัฐ	2,087
ภาพรวม	983,316 จาก 36,893,084

หมายเหตุ : คนจน 1 คนสามารถยากจนได้มากกว่า 1 ด้าน

ระบบ Identify และเชื่อมโยงกับระบบช่วยเหลือภาครัฐ

คนจนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ฐานความเข้มแข็งของชุมชน

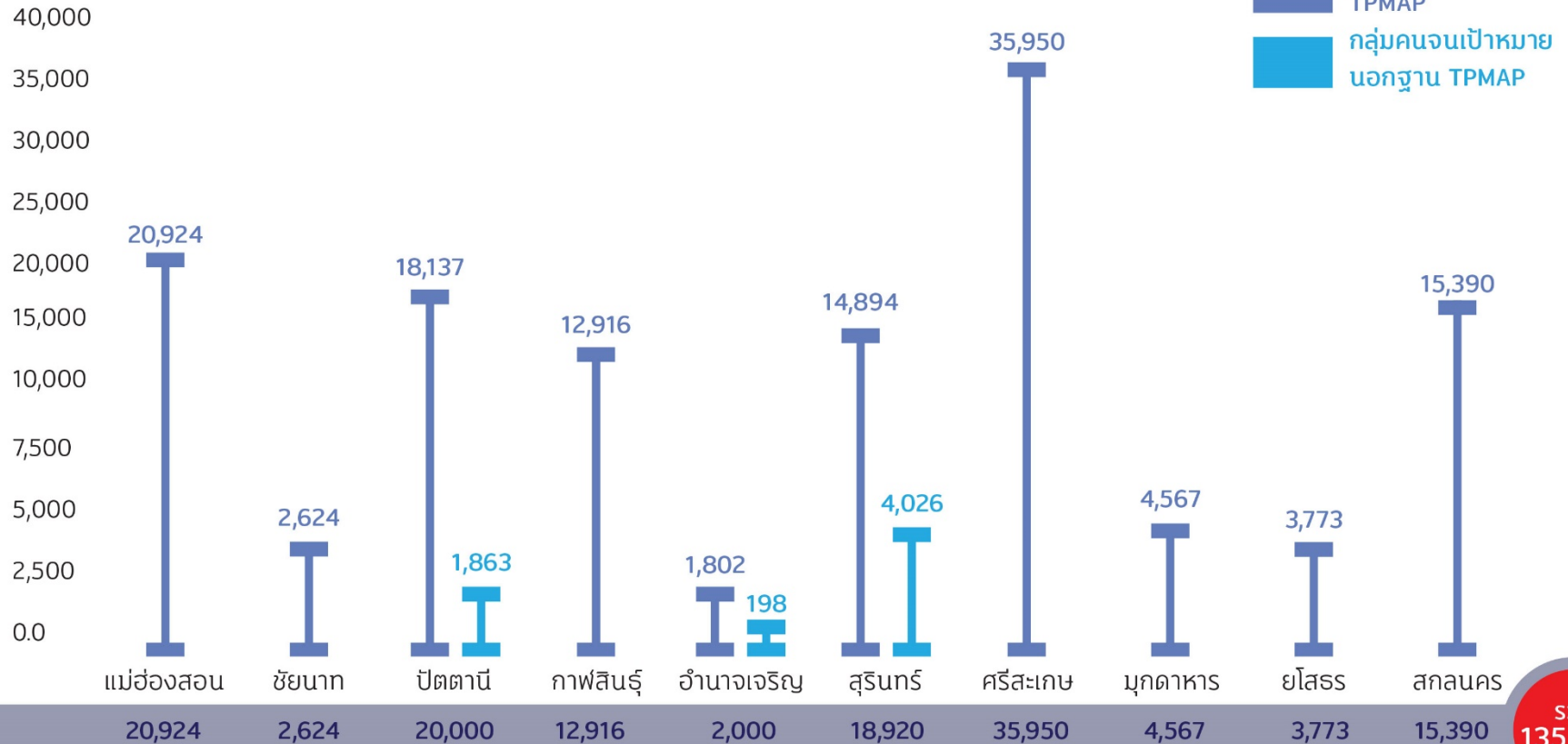
พื้นที่นำร่อง : 10 จังหวัดที่มีรายได้ภาคครัวเรือนต่ำสุดจากข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2562
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562

กลุ่มเป้าหมาย

จำนวนคน

จำนวนกลุ่มคนจนเป้าหมาย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต

ระบบข้อมูลขนาดใหญ่คนจนที่
แม่นยำ ที่เชื่อมต่อกับระบบความ
ช่วยเหลือภาครัฐ เอกชนและ
ประชาสังคม

ผลลัพธ์

ข้อมูลคนจนและพฤติกรรม
ดำรงชีวิต

ผลกระทบ

คนจนเรียนรู้วิธีการใช้เงินให้เกิด
productivity นำไปสู่การลดหนี้สิน

ผลผลิต

ระบบติดตามและช่วยเหลือคนจน
กลุ่มเป้าหมายแบบประอบตัว
ในพื้นที่ยากจน 10 จังหวัด
(personalized poverty alleviation)

ผลลัพธ์

คนจนกลุ่มเป้าหมาย ได้รับความ
ช่วยเหลืออย่างทั่วถึงในทุกมิติ :
สวัสดิการ - ที่อยู่อาศัย - ที่ดิน
ทำกิน - การศึกษา - สุขภาพ -
อาชีพ - สิทธิทางกฎหมาย -
การเข้าถึงบริการของรัฐ

ผลกระทบ

คนจนกลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย
10,000 คน เรียนรู้และพัฒนา
ศักยภาพเพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง

เข้าพบรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (1 มิ.ย. 63)

- แนะนำโครงการ ทีมงาน/บทบาทภารกิจ และนำเสนอแผนการดำเนินงาน โครงการ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- เปิดโอกาสให้ทีมวิจัยได้เข้าถึงและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลรายครัวเรือนคนจนเป้าหมาย จากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนจนแบบชี้เป้า (Thai People and Analytics Platform : TPMAP) และระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนจนในพื้นที่
- ระบบการรายงาน และติดตามความคืบหน้าของโครงการวิจัยในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง หรือพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการวิจัยตามเห็นสมควร

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

ลงพื้นที่จังหวัดปัตตานี (26-27 พ.ค. 63)

ลงพื้นที่จังหวัดชัยนาท (12 มิ.ย. 63)